KOMISIJAS LĒMUMS

(2011. gada 29. jūnijs)

par pasākumu SA.27106 (C 13/09 – ex N 614/08) – Francija, ko Francija plāno īstenot ostu nozares uzņēmumu atbalstam

(izziņots ar dokumenta numuru C(2011) 4391)

(Autentisks ir tikai teksts franču valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2011/519/ES)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas zona līgumu [1] un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

uzaicinājusi ieinteresētās personas iesniegt piezīmes [2] saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību ("LESD") 108. panta 2. punkta pirmo daļu [3] un ņemot vērā šīs piezīmes,

tā kā:

1. PROCEDŪRA

(1) Ar 2008. gada 4. decembra vēstuli Francijas iestādes saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 108. panta 3. punktu paziņoja atbalsta pasākumu shēmu, ko īsteno, ostu nozares uzņēmumiem piešķirot nodokļu atvieglojumus, kas noteikti ar 2008. gada 4. jūlija Likumu Nr. 2008-660 par ostu reformu [4]. Šis paziņojums ir reģistrēts ar numuru N 614/2008.

(2) Paziņotā nodokļu instrumenta mērķis ir atbalstīt ostu iekraušanas, izkraušanas un pārkraušanas aprīkojuma nodošanu privātiem uzņēmējiem, ko paredz ostu reforma. Šajā instrumentā paredzēti divi pasākumi, un, proti, no vienas puses, uz ierobežotu piecu gadu laika posmu regresīvi samazina nomas vērtību, ko izmanto kā vietējo nodokļu aprēķina bāzi privātiem uzņēmējiem, kuri pārņem ostu iekraušanas, izkraušanas un pārkraušanas aprīkojumu, un, no otras puses, vietējām pašvaldībām, kas pārvalda jūras ostas, dod iespēju atbrīvot iekraušanas, izkraušanas un pārkraušanas uzņēmumus no uzņēmumu ienākuma nodokļa uz laiku līdz sešiem gadiem.

(3) Ar 2008. gada 11. decembra vēstuli Komisija aicināja Francijas iestādes sniegt papildu informāciju ne tikai par paziņoto nodokļu instrumentu, bet arī par procedūru, kā lielās jūras ostas nodos aprīkojumu, rīkus un iekārtas, ko izmanto iekraušanai, izkraušanai un pārkraušanai ostās. Pēc Francijas iestāžu pieprasījuma atbildes sniegšanas termiņš tika pagarināts līdz 2009. gada 9. februārim.

(4) Francijas iestāžu un Komisijas dienestu sanāksme notika 2009. gada 28. janvārī. Ar 2009. gada 10. februāra vēstuli Francijas iestādes sniedza Komisijai papildu informāciju.

(5) Ar 2009. gada 9. aprīļa vēstuli (D/2165) Komisija paziņoja Francijas iestādēm Komisijas 2009. gada 8. aprīļa lēmumu uzsākt oficiālu pārbaudes procedūru saskaņā ar LESD 108. panta 2. punktu. Šis lēmums tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* [5]. Lēmums attiecās, pirmkārt, uz paziņoto nodokļu instrumentu, un, otrkārt, uz procedūru, kā nodod aprīkojumu, rīkus un iekārtas, ko izmanto iekraušanai, izkraušanai un pārkraušanai ostās. Saskaņā ar šo lēmumu Komisija aicināja Franciju un citas ieinteresētās personas noteiktā termiņā iesniegt piezīmes.

(6) Komisija 2009. gada 11. maijā (A/18191) saņēma Francijas iestāžu piezīmes. Noteiktajā termiņā Komisija saņēma arī piezīmes no vienas ieinteresētās personas, proti, no Eiropas Jūras ostu organizācijas (ESPO). ESPO piezīmes tika nosūtītas Francijas iestādēm ar 2009. gada 16. jūlija vēstuli (D/60307), par ko Francijas iestādes iesniedza piezīmes ar 2009. gada 27. augusta vēstuli (A/28446).

[1] OV L 1, 3.1.1994., 3. lpp.
[2] OV C 122, 30.5.2009., 16. lpp.
[3] No 2009. gada 1. decembra EK līguma 87. un 88. pants kļuva attiecīgi par Līguma par Eiropas Savienības darbību ("LESD") 107. un 108. pantu. Šie divi noteikumu kopumi pēc būtības ir identiski. Šajā lēmumā atsauces uz LESD 107. un 108. pantu vajadzības gadījumā jāsaprot kā atsauces uz EK līguma 87. un 88. pantu.
[4] Francijas Republikas Oficiālais Vēstnesis Nr. 0156, 5.7.2008.
[5] OV C 122, 30.5.2009., 16. lpp.

(7) Francijas iestāžu un Komisijas dienestu sanāksme notika 2009. gada 30. novembrī. Ar 2010. gada 25. janvāra (A/3263) un 2010. gada 24. marta (A/5136) vēstulēm Francijas iestādes sniedza Komisijai papildu informāciju.

(8) Ar 2010. gada 9. jūnija vēstuli (D/7519) un saistībā ar Francijā veikto uzņēmumu ienākuma nodokļa reformu Komisija pieprasīja Francijas iestādēm sniegt papildu informāciju. Nosūtot šo vēstuli, Komisija vēlējas saņemt paskaidrojumus par uzņēmumu ienākuma nodokļa atcelšanas ietekmi uz paziņoto instrumentu un uz procedūru.

(9) Ar 2010. gada 2. jūlija vēstuli Francijas iestādes lūdza atbildei noteiktā termiņa pagarinājumu. Francijas iestāžu atbildi Komisija saņēma ar 2010. gada 4. augusta vēstuli (A/11533).

(10) Šajā vēstulē Francijas iestādes informēja Komisiju, ka tās atsauc savu paziņojumu tajā daļā, kas attiecas uz nodokļu komponenti saistībā ar vietējām pašvaldībām, kuras pārvalda jūras ostas, doto iespēju atbrīvot iekraušanas, izkraušanas un pārkraušanas uzņēmumus no uzņēmumu ienākuma nodokļa uz laiku līdz sešiem gadiem. Šis pasākums faktiski paredzēja iespēju ar zināmiem nosacījumiem laika posmā no 2010. līdz 2015. gadam, aprēķinot uzņēmumu ienākuma nodokli, neņemt vērā aprīkojuma, rīku un iekārtu, ko izmanto iekraušanai, izkraušanai un pārkraušanai ostās, nomas vērtību. Šī iespēja zaudēja jēgu uzņēmumu ienākuma nodokļa atcelšanas dēļ, un to atcēla arī likums par 2010. gada budžetu.

(11) Attiecībā uz paziņojumā minēto nodokļa komponenti, kas saistījās ar regresīvi samazināmo un laikā ierobežoto nomas vērtību, ko izmanto vietējo nodokļu aprēķināšanai privātiem uzņēmējiem, kuri pārņem aprīkojumu, rīkus un iekārtas lielās jūras ostās, Francijas iestādes ar savu 2010. gada 2. jūlija vēstuli darīja zināmu, ka minēto samazinājumu piemēro arī zemes nodoklim, kas jāmaksā tiem uzņēmumiem, kuri maksā ekonomiski teritoriālo nodokli ([6]), kas aizstāj uzņēmumu ienākuma nodokli. Saistībā ar to Francijas iestādes informēja Komisiju par to četru uzņēmumu identitāti, kas saņem šo atvieglojumu ([7]), un par rezultātā iegūto nodokļu atvieglojuma summu katram no šiem uzņēmumiem.

([6]) Saskaņā ar 2009. gada 30. decembra likumu Nr. 2009-1673 par 2010. gada budžetu (Francijas Republikas Oficiālais Vēstnesis Nr. 0303, 2009. gada 31. decembris) tika ieviests ekonomiski teritoriālais nodoklis, kuru veido uzņēmumu zemes nodoklis un uzņēmumu pievienotās vērtības nodoklis.

([7]) *Société d'Équipement du Terminal de Normandie* (SETN), *Générale de Manutention Portuaire* (GMP), *Compagnie Nouvelle de Manutention portuaire* (CNMP) un *STMC6*.

(12) Saņemtie atjauninātie dati par nodokļu atvieglojumiem tika izvērtēti, un trim no šiem uzņēmumiem nodokļu atbrīvojums bija mazāks par robežvērtību –200 000 euro trīs nodokļu gadu laikā pēc kārtas –, ko paredz Komisijas 2006. gada 15. decembra Regula (EK) Nr. 1998/2006 par Līguma 87. un 88. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam ([8]). Savukārt attiecībā uz ceturto uzņēmumu šis nosacījums nebija izpildīts.

(13) Šajā kontekstā un pēc vairākkārtējas saziņas ar Komisiju Francijas iestādes nolēma noteikt robežu šīm priekšrocībām, kas uzņēmumiem piešķirtas, piemērojot 11. apsvērumā minēto pasākumu, līdz augstākajai robežai, ko nosaka Regula (EK) Nr. 1998/2006, ievērojot regulā paredzētos nosacījumus.

(14) Ar 2011. gada 20. janvāra vēstuli Francijas iestādes informēja Komisiju par 2010. gada 29. decembra Likuma Nr. 2010-1658 par 2010. gada budžeta grozījumiem ([9]) 36. panta pieņemšanu, kas pakļauj ostu reformas gaitā paredzētā regresīvā nodokļu samazinājuma piešķiršanu Regulas (EK) Nr. 1998/2006 prasībām. Francijas iestādes arī informēja Komisiju, ka tās atsauc savu paziņojumu tajā daļā, kas attiecas uz otro nodokļa komponenti saistībā ar ostu reformu.

(15) Komisija pieņem zināšanai Francijas iestāžu sniegtā paziņojuma atsaukšanu attiecībā uz visu paziņoto nodokļu instrumentu. Šis lēmums attiecas tikai uz iekraušanai, izkraušanai un pārkraušanai ostās izmantotā aprīkojuma, rīku un iekārtu nodošanas procedūru, par ko Komisija pieņēma lēmumu 2009. gada 8. aprīlī. Šis lēmums neattiecas uz iekraušanai, izkraušanai un pārkraušanai ostās paredzētā aprīkojuma, rīku un iekārtu izmantošanas nosacījumiem pirms vai pēc to nodošanas.

2. ATTIECĪGĀ PASĀKUMA APRAKSTS

2.1. Konteksts

(16) Attiecīgais pasākums ietilpst ostu reformā, par ko ir pieņemts likums par ostu reformu ([10]). Šīs reformas mērķis ir uzlabot Francijas jūras ostu darbību un konkurētspēju (Denkerkā, Havrā, Nantes Sennazērā, Larošelā, Bordo un Marseļā).

([8]) OV L 379, 28.12.2006., 5. lpp.

([9]) Šis noteikums, kas groza Vispārējā nodokļu kodeksa 1518 A.a pantu attiecībā uz vietējo nodokļu noteikšanu, stājās spēkā 2011. gada 1. janvārī un tādējādi ir piemērojams kopš pirmā atbrīvojuma gada. Iepriekš minētais 1518 A.a pants ir papildināts ar šādu punktu: "Nodokļa samazinājuma saņemšana notiek saskaņā ar Komisijas 2006. gada 15. decembra Regulu (EK) Nr. 1998/2006 par Līguma 87. un 88. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam."

([10]) 2008. gada 4. jūlija Likums Nr. 2008-660 par ostu reformu (skatīt 4. zemsvītras piezīmi).

(17) Saistībā ar to likums paredz reformēt ostas, lai:

— pārskatītu uzdevumus, kas izvirzīti autonomajām ostām, kuras Francijas kontinentālajā daļā kļūst par "lielajām jūras ostām" ([11]);

— modernizētu lielo jūras ostu pārvaldību;

— organizētu koordināciju starp ostām vienā piekrastē vai vienas upes grīvā;

— vienkāršotu un racionalizētu iekraušanu, izkraušanu un pārkraušanu ostās pēc Eiropas galveno ostu parauga, izveidojot integrētus termināļu operatorus, kas atbildīgi par visām iekraušanas, izkraušanas un pārkraušanas darbībām kopumā.

(18) Lielo jūras ostu uzdevumi tiek pārorientēti uz valsts atbildībā esošām darbībām (ostu drošība, drošums un kārtības uzturēšana) un funkcijām, kas saistītas ar ostu nozares plānošanu. No otras puses, integrētie termināļu operatori uzņemas atbildību par visām iekraušanas, izkraušanas un pārkraušanas darbībām kopumā, lai uzlabotu šo darbību efektivitāti.

(19) Francijas iestādes precizēja, ka lielajās jūras ostās joprojām veikto iekraušanas, izkraušanas un pārkraušanas darbību nodošana privātiem uzņēmējiem, izmantojot lielo jūras ostu aprīkojuma nodošanas procedūru, iekļaujas ostu iekraušanas, izkraušanas un pārkraušanas darba vienkāršošanas un racionalizācijas kontekstā. Tās arī norādīja, ka reforma pielāgo Francijas sistēmu Eiropas modelim, kur ostu iestāžu un ostu operatoru attiecīgās funkcijas ir nepārprotami nodalītas, un šie operatori visbiežāk ir privāti uzņēmumi.

2.2. **Aprīkojuma nodošanas procedūra**

(20) Lielās jūras ostas pārtrauc izmantot aprīkojumu, rīkus un iekārtas, kas paredzētas iekraušanai, izkraušanai un pārkraušanai ostās (turpmāk "iekraušanas, izkraušanas un pārkraušanas aprīkojums"), un nodod tās privātiem uzņēmumiem saskaņā ar pārdošanas procedūru, kas izklāstīta Likuma par ostu reformu 9. pantā.

(21) Saskaņā ar minēto normu ([12]) iekraušanas, izkraušanas un pārkraušanas aprīkojuma pārdošanas procedūra un ar aprīkojumu saistīto īpašuma tiesību nodošana iedalās vairākos posmos:

— vispirms lielā jūras osta rīko sarunas par iekraušanas, izkraušanas un pārkraušanas aprīkojuma nodošanas noteikumiem ar operatoriem, kas regulāri izmanto ostas pakalpojumus vai ir ieguldījuši būtiskas investīcijas terminālī;

— ja šādu operatoru nav vai šīs sarunas nav noslēgušās trīs mēnešu laikā, lielā jūras osta izsludina uzaicinājumu iesniegt pieteikumus, izmantojot pārskatāmu un nediskriminējošu procedūru;

— ja uzaicinājums iesniegt pieteikumus beidzas bez rezultātiem un to pieļauj lielās jūras ostas stratēģiskais projekts, osta var izveidot filiāli, kurai uztic attiecīgo darbību veikšanu. Kad beidzas piecu gadu periods, jāizsludina jauns uzaicinājums iesniegt pieteikumus. Kad konkurss noslēdzas, ar atlasītajiem uzņēmējiem noslēdz nolīgumus par termināli.

([11]) Saskaņā ar šo reformu jūras ostas tiek klasificētas divās kategorijās: lielās jūras ostas, kas iepriekš bija autonomās ostas, un citas tirdzniecības ostas, ko dēvē par "decentralizētajām" ostām un nodod vietējo pašvaldību pārziņā.

([12]) "I.— 7. pantā minētā aprīkojuma pārdošanas procedūra un ar aprīkojumu saistīto īpašuma tiesību nodošana ir šāda: 1. ja viens vai vairāki operatori jau ir veikuši investīcijas terminālā vai kā šā aprīkojuma regulāri izmantotāji ir noslēguši līgumus par lielu tirdzniecības daļu attiecīgajā terminālā, pēc viņu pieprasījuma sarunas par nodošanu tiek sāktas ar viņiem; 2. ja nav tādu operatoru, kas minēti 1. punktā, vai ja šīs sarunas nav noslēgušās trīs mēnešu laikā no stratēģiskā projekta pieņemšanas vai 8. pantā minētā rīkojuma, lielā jūras osta izsludina uzaicinājumu iesniegt pieteikumus. Pēc tam osta brīvi rīko sarunas ar kandidātiem, kas atlasīti pārskatāmas un nediskriminējošas procedūras gaitā. Pēc šādām sarunām lielā jūras osta izvēlas operatoru, ar kuru noslēdz nolīgumu par termināla izmantošanu. Minētajā nolīgumā par atļauju izmantot valsts īpašumu var paredzēt satiksmes mērķus; 3. ja 2. punktā minētais uzaicinājums iesniegt pieteikumus beidzas bez rezultātiem un to pieļauj stratēģiskais projekts, lielā jūras osta uztic šīs darbības kādai filiālei uz laika posmu, kas nepārsniedz piecus gadus. Pēc šā perioda beigām iestāde izsludina jaunu uzaicinājumu iesniegt pieteikumus. Ja uzaicinājums iesniegt pieteikumus beidzas bez rezultātiem, attiecīgās darbības turpina veikt filiāle, ar nosacījumu, ka to paredz stratēģiskais projekts. Iepriekš izklāstīto procesu atkārto no jauna tik daudz reižu, cik nepieciešams, katru reizi uz termiņu, kas nepārsniedz piecus gadus, kamēr uzaicinājums iesniegt pieteikumus ir sekmīgs."

(22) Saskaņā ar Likuma par ostu reformu 9. pantu neatkarīgai valsts komisijai, proti, ostu aprīkojuma nodošanas valsts novērtēšanas komisijai (turpmāk "CNECOP") uzdod rūpēties par aprīkojuma nodošanas procedūras pareizu ievērošanu un pārskatāmību ([13]). Komisijas uzdevums ir sniegt atzinumu par īpašuma novērtējumu pirms tā nodošanas. Šajā jomā komisijai ir jāievēro ekonomiskais līdzsvars un pamatdarbības attīstības perspektīvas. Lai veiktu šādu novērtējumu, CNECOP var pieaicināt arī ekspertu īpašuma vērtības noteikšanai.

(23) CNECOP sniedz atzinumu, pamatojoties uz nodošanas aktu projektiem, kas obligāti jāiekļauj dokumentācijā, ko nosūta lielo jūras ostu ģenerāldirektori saskaņā ar Likuma par ostu reformu 9. pantu. Šajos projektos iekļauj pārdodamā aprīkojuma aprakstu, norāda pārdošanas cenu un finansēšanas nosacījumus.

(24) Nevienu aktu par galīgu īpašuma nodošanu nedrīkst parakstīt, kamēr CNECOP par to nav sniegusi atzinumu. Runa ir par vienkāršu (nesaistošu) atzinumu, kas publicēts valsts un vietējā līmenī.

(25) CNECOP sastāvā ietilpst Revīzijas palātas amatpersonas, pašvaldību pārstāvis un kvalificēts speciālists, kas izvēlēts savas kompetences dēļ ostu jautājumos. Visā pilnvaru laikposmā un vēl piecus gadus pēc tā beigām CNECOP locekļa amatu ir aizliegts savienot ar citu vadošu amatu lielo jūras ostu pārvaldes vai uzraudzības struktūrās vai iekraušanas, izkraušanas un pārkraušanas uzņēmumos, kas iegādājas valstij piederošu aprīkojumu.

3. **OFICIĀLĀS PĀRBAUDES PROCEDŪRAS UZSĀKŠANAS IEMESLI**

(26) Komisija ar 2009. gada 8. aprīļa lēmumu atzina – nevar izslēgt iespēju, ka iekraušanas, izkraušanas un pārkraušanas aprīkojuma nodošana ar tiešas vienošanās procedūru ietver atbalsta elementus. Šajā kontekstā Komisija konstatēja, ka CNECOP atzinums nav saistošs. Tā kā atzinums nav saistošs, Komisija izteica šaubas par to, vai īpašuma pārdošana notiktu pēc tirgus cenas. Komisija arī apšaubīja CNECOP locekļu neatkarību.

(27) Attiecībā uz pārbaudi par iekraušanas, izkraušanas un pārkraušanas aprīkojuma nodošanas procedūras saderību ar iekšējo tirgu Komisija uzskatīja, ka konkrētajā gadījumā nešķiet piemērojams neviens no izņēmumiem, kas paredzēti LESD 107. panta 2. un 3. punktā.

(28) Tāpēc Komisija nolēma uzsākt oficiālu pārbaudes procedūru, lai kliedētu šaubas par iekraušanas, izkraušanas un pārkraušanas aprīkojuma nodošanas procedūras valsts atbalsta elementu un par šo pasākumu saderību ar iekšējo tirgu.

4. **FRANCIJAS IESTĀŽU PIEZĪMES**

(29) Jautājumā par CNECOP sniegtā atzinuma raksturu Francijas iestādes atgādināja, ka šo atzinumu sagatavo četri neatkarīgi komisijas locekļi un ka komisijas priekšsēdētāju no Revīzijas palātas tiesnešu vidus izraugās tās augstākais priekšsēdētājs, un ka šī komisija sniedz atzinumus par valsts aprīkojuma nodošanas dokumentāciju, kuru komisijai iesniedz lielo jūras ostu ģenerāldirektori. Šajā dokumentācijā iekļauj aprakstu par procedūru, ko ievēro pēc savstarpējas vienošanās, sarakstu ar nododamo īpašumu, nodošanas akta projektu, jo īpaši norādot paredzēto pārdošanas cenu, kā arī nosacījumus, kas paredzēti termiņa izmantošanai.

(30) Iestādes arī atgādināja, ka saskaņā ar Valsts iestāžu īpašuma vispārējā kodeksa L. 3211-18. pantu CNECOP uzdevums jo īpaši ir nodrošināt, lai valsts aprīkojums netiktu nodots "ne bez maksas, ne par cenu, kas zemāka par tirgus vērtību", ievērojot arī prasību par valsts īpašuma nodošanu par tirgus cenu.

(31) Iestādes piebilda, ka šī komisija sniedz vienkāršu atzinumu, kas tiek publiskots, lai novērstu jebkādu nodošanu par cenu, kas zemāka par tirgus cenu, un apliecināja, ka minētais atzinums tiek publicēts Ekoloģijas, enerģētikas, ilgtspējīgas attīstības un teritoriālās plānošanas ministrijas oficiālajā biļetenā ministrijas vietnē, kā arī vietējā līmenī, izvietojot attiecīgo tekstu visās lielajās jūras ostās. Francijas iestādes apstiprināja, ka tās turklāt nosūtīs vēstules visiem lielo jūras ostu ģenerāldirektoriem – jo direktors ir atbildīgs par ostas interešu aizstāvēšanu – atgādinot viņiem par to, kā darbojas CNECOP, un informējot par valsts īpašuma nodošanas noteikumiem, kas viņiem ir obligāti jāievēro.

(32) Francijas iestādes šajā jautājumā piebilda, ka saskaņā ar Finansiālās atbildības kodeksa L. 313-6. pantu ģenerāldirektorus var sodīt ar naudassodu, kura summa var divkārt pārsniegt gada bruto atlīdzības vai darba algas summu, ko viņi ir saņēmuši līdz pārkāpuma datumam, par jebkādām nepamatotām priekšrocībām, ko viņi mēģinājuši piešķirt vai piešķīruši citiem, ja šīs priekšrocības ir finansiālas vai piešķirtas natūrā un rada kaitējumu Valsts kasei, pašvaldībai vai citai iesaistītai struktūrai.

([13]) CNECOP darbības noteikumi ir paredzēti 2008. gada 9. oktobra Dekrēta Nr. 2008-1032, ar ko īsteno Likumu par ostu reformu un precizē dažādus noteikumus ostu jautājumos, 6. un 7. pantā.

(33) Turklāt Francijas iestādes apņēmās pirms jebkura nodošanas akta parakstīšanas paziņot Eiropas Komisijai par visiem lēmumiem, ko lielās jūras ostas ģenerāldirektors pieņēmis pretēji CNECOP atzinumam.

(34) Jautājumā par CNECOP locekļu kompetenci un neatkarību Francijas iestādes pārsūtīja Komisijai četru CNECOP locekļu, tostarp priekšsēdētāja, dzīves un darba aprakstus un sīki raksturoja katra šā locekļa kvalifikāciju attiecībā uz CNECOP kompetencē ietilpstošiem jautājumiem. Pēc Francijas iestāžu teiktā, visu šo personu kandidatūras ir piedāvātas saistībā ar viņu kompetenci jautājumā par īpašuma nodošanas un privatizācijas procesiem vai pieredzi ostu nozarē, ko apliecina viņu dzīves un darba apraksti.

(35) Šajā ziņā Francijas iestādes jo īpaši atgādināja, ka Revīzijas palātas tiesnešu neatkarību no likumdevēja varas un izpildvaras garantē 1958. gada 4. oktobrī pieņemtā Konstitūcija un to apstiprina Konstitucionālās padomes 2001. gada 25. jūlija Lēmums Nr. 2001-448 DC par to, ka parlamentāriešu neatkarību no izpildvaras garantē 1789. gada 26. augusta Cilvēku un pilsoņu tiesību deklarācijas 16. pants, kas paredz varas nodalīšanas principu, un atsevišķs šķirklis 1958. gada 4. oktobra Konstitūcijas preambulā.

(36) Turklāt Francijas iestādes atgādināja, ka saskaņā ar 2008. gada 9. oktobra Dekrēta Nr. 2008-1032, ar ko īsteno Likumu Nr. 2008-660 ([14]), 6. pantu, noteikumi par nesavienojamību sniedz CNECOP locekļiem papildu neatkarības garantiju, jo aizliedz viņiem visā viņu pilnvaru laikā un piecus gadus pēc šo pilnvaru izbeigšanās:

— ieņemt jebkādu uzņēmuma padomes locekļa, direktora vai uzraudzības padomes locekļa amatu ostas iekraušanas, izkraušanas un pārkraušanas sabiedrībā, kas ir iegādājusies valsts īpašumā esošu ostas aprīkojumu, kā arī veikt tādas darbības, par kurām maksā šādi uzņēmumi; un

— ieņemt jebkādu uzraudzības padomes locekļa vai direktora amatu lielā jūras ostā.

(37) Visbeidzot, tika atgādināts, ka CNECOP ekspertīzes līmeni var paaugstināt, jo 2008. gada 9. oktobra Dekrēta Nr. 2008-1032 7. pants paredz iespēju vērsties pie eksperta, lai precīzāk novērtētu īpašuma vērtību pirms tā nodošanas iekraušanas, izkraušanas un pārkraušanas uzņēmumiem.

([14]) Francijas Republikas Oficiālais Vēstnesis Nr. 0237, 10.10.2008.

(38) Ņemot vērā visu iepriekš teikto, Francijas iestādes uzskatīja, ka Likumā par ostu reformu paredzētās nodošanas procedūras sniedz visas garantijas, ar ko pietiek, lai nodrošinātu, ka ostu iekraušanas, izkraušanas un pārkraušanas aprīkojuma nodošana un ar to saistītās īpašuma tiesības atbilst tirgus vērtībai, un tāpēc tās neietver nekādus valsts atbalsta elementus.

5. IEINTERESĒTĀS PERSONAS PIEZĪMES UN FRANCIJAS IESTĀŽU PIEZĪMES PAR IEINTERESĒTĀS PERSONAS PIEZĪMĒM

(39) Atbalstot Francijas iestāžu nostāju, ESPO norādīja, ka minētā reforma, ar ko izveido modeli, ko sauc par "saimnieka modeli", sekmē Francijas ostu konkurētspējas uzlabošanu un Eiropas ostu vispārējo attīstību. Tādējādi lielajās jūras ostās veikto iekraušanas, izkraušanas un pārkraušanas darbību nodošana privātiem uzņēmējiem modernizētu Francijas lielo jūras ostu pārvaldību, pielāgojot tās modelim, kuru visplašāk izmanto Eiropas Savienībā un citur pasaulē.

(40) Ņemot vērā minētās reformas sarežģītību, kā arī sociālās un finansiālās sekas, ESPO norādīja, ka attiecīgās dalībvalsts šāda mēroga reformu atbalsts bieži vien ir vienīgais līdzeklis, kā nodrošināt to pieņemamību visiem interesentiem.

(41) Kaut arī ESPO nevēlējās veikt sīkāku novērtējumu par to, vai attiecīgie pasākumi ir jākvalificē kā valsts atbalsts, ESPO tomēr apgalvoja, ka aprīkojuma novērtēšanas nosacījumi ir tādi, ka tie nodrošina aprīkojuma nodošanu par tirgus cenu.

(42) Francijas iestādes ESPO apsvērumus pieņēma zināšanai.

6. PASĀKUMA NOVĒRTĒJUMS

(43) Pēc oficiālās pārbaudes procedūras uzsākšanas, pamatojoties uz LESD 108. panta 2. punktu, un ņemot vērā Francijas iestāžu un ieinteresētās personas šajā saistībā sniegtos argumentus, Komisija uzskata, ka attiecīgais pasākums nav valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.

(44) Saskaņā ar LESD 107. panta 1. punktu "ar kopējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm".

(45) Lai valsts pasākumu varētu kvalificēt kā valsts atbalstu, ir nepieciešams izpildīt visus turpmāk minētos nosacījumus, un, proti: 1) attiecīgais pasākums rada priekšrocības, izmantojot valsts līdzekļus; 2) šīs priekšrocības ir selektīvas un 3) attiecīgais pasākums rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus un var iespaidot tirdzniecību starp dalībvalstīm ([15]).

(46) Vispirms jānorāda, ka šajā saistībā, lai izslēgtu jebkādas priekšrocības, attiecīgais valsts īpašums, proti, iekraušanas, izkraušanas un pārkraušanas aprīkojums ostās, ir jāpārdod par tirgus cenu.

(47) Attiecībā uz šo Komisija uzskata, ka ostu iekraušanas, izkraušanas un pārkraušanas aprīkojuma pārdošana nenotiek, izmantojot atklātu, pārskatāmu, nediskriminējošu un beznosacījumu piedāvājuma procedūru, jo šāda procedūra tiek izmantota tikai tad, kad sarunas pēc savstarpējas vienošanās ar jau esošajiem uzņēmējiem noslēdzas bez rezultātiem vai kad neviens uzņēmējs ostā nedarbojas (skatīt 21. apsvērumu).

(48) Tomēr Komisija konstatē, ka, pārdodot pēc savstarpējas vienošanās, piedāvātā procedūra paredz nododamā īpašuma novērtēšanas valsts komisijas, t. i., CNECOP, izveidošanu. Komisija atzīmē, ka pirms nodošanas darījuma CNECOP ir jāsniedz publisks atzinums par pārdošanai paredzētā īpašuma vērtību.

(49) Pieņemot 2009. gada 8. aprīļa lēmumu par oficiālās pārbaudes procedūras uzsākšanu, Komisija norādīja, ka atzinums, ko sniedz CNECOP, nav saistošs, un tādējādi nevar izslēgt iespēju, ka īpašumu pārdod par cenu, kas zemāka par tirgus cenu.

(50) Lai kliedētu Komisijas šaubas, Francijas iestādes ar 2010. gada 20. janvāra un 2010. gada 24. marta vēstulēm informēja Komisiju par to, ka transporta pakalpojumu direktors 2009. gada 16. martā un 2010. gada 18. janvārī ir nosūtījis vēstules visiem lielo jūras ostu ģenerāldirektoriem, izskaidrojot, kā jārīko sarunas par ostu iekraušanas, izkraušanas un pārkraušanas aprīkojuma nodošanu, un precizējot nosacījumus, kas ir jāievēro šīs nodošanas procesā.

(51) Pirmkārt, šajās vēstulēs lielo jūras ostu ģenerāldirektori tika informēti par to, ka CNECOP pieprasa, lai lielās jūras ostas sistemātiski veiktu ekspertīzi, novērtējot nododamo īpašumu. Saistībā ar to tika prasīts, lai pirms vēršanās CNECOP neatkarīga ekspertu grupa veiktu ostu aprīkojuma tirgus vērtības neatkarīgu tehnisku novērtējumu, kas iekļaujams CNECOP iesniegtajā dokumentācijā.

(52) Otrkārt, lielo jūras ostu ģenerāldirektori tika informēti par to, ka "arī tad, ja saskaņā ar likumu atzinums netiek traktēts kā piekrišana, to nedrīkst ignorēt", un tādējādi nedrīkst parakstīt nevienu nodošanas aktu, kas neatbilst CNECOP sniegtajam atzinumam. Tāpēc, kad CNECOP sniedz negatīvu atzinumu, ir vajadzīgs "atkārtot sarunas, ja iesniegšanas datums CNECOP […] dod pietiekami daudz laika, un vajadzības gadījumā iesniegt jaunu dokumentāciju", vai arī "konstatēt sarunu neizdošanos un uzsākt pretendentu konkursa procedūru".

(53) Tika arī norādīts, ka valdības pārstāvji lielajās jūras ostās sistemātiski iebildīs pret jebkādu apspriešanos ar ostu uzraudzības padomēm, ignorējot attiecīgo CNECOP atzinumu, un lielo jūras ostu ģenerāldirektoriem atgādināts par sankcijām, kas iestājas gadījumā, ja viņi nepamatoti piešķirtu priekšrocības trešām personām, pildot savus amata pienākumus.

(54) Komisija uzskata, ka šie norādījumi, kas nosūtīti lielo jūras ostu ģenerāldirektoriem jautājumā par nepieciešamību veikt nododamā ostu iekraušanas, izkraušanas un pārkraušanas aprīkojuma neatkarīgu novērtējumu un par CNECOP atzinumu saistošo raksturu, ir tādi, kas nodrošina, ka attiecīgais aprīkojums netiek pārdots par cenu, kas zemāka par tirgus cenu.

(55) Komisija norāda, ka šādu uzskatu vēl pastiprina apstāklis, ka CNECOP atzinums ir jāpublisko gan valsts līmenī, ko nodrošina valsts iestādes, gan vietējā līmenī, ko nodrošina attiecīgās ostas. Šīs publikācijas vajadzības gadījumā nodrošina iespēju apstrīdēt attiecīgā iekraušanas, izkraušanas un pārkraušanas aprīkojuma nodošanas nosacījumus.

(56) Attiecībā uz CNECOP locekļu neatkarību un kvalifikāciju saistībā ar pārdodamā īpašuma novērtēšanu Francijas iestādes iesniedza Komisijai četru tās locekļu, tostarp priekšsēdētāja, dzīves un darba aprakstus.

(57) Šajā jautājumā ir jāpiebilst, ka viena CNECOP locekļa, proti, Revīzijas palātas tiesneša, kandidatūru piedāvāja Revīzijas palātas augstākais priekšsēdētājs, lai viņš vadītu CNECOP darbu, un ka šā locekļa profesionālā pieredze ir tieši saistīta ar jūrlietām. Francijas iestādes šajā kontekstā atgādina, ka Revīzijas palātas tiesnešu neatkarību no likumdevējas varas un izpildvaras garantē 1958. gada 4. oktobra Konstitūcija un apstiprina Konstitucionālās padomes 2001. gada 25. jūlija lēmums 2001-448 DC.

([15]) Sk., piemēram, Tiesas 2006. gada 10. janvāra spriedumu lietā *Ministero dell'Economia e delle Finanze/Cassa di Risparmio di Firenze* (C–222/04, Krājums, I-289. lpp., 129. punkts).

(58) CNECOP loceklim, kas atbildīgs par teritoriālo pašvaldību pārstāvību, ir kompetence, kas tieši saistīta ar jūras ostām. Francijas iestādes šajā kontekstā atgādina, ka parlamentāriešu neatkarību no izpildvaras garantē 1789. gada 26. augusta Cilvēku un pilsoņu tiesību deklarācijas 16. pants, kas paredz varas nodalīšanas principu, un atsevišķs šķirklis 1958. gada 4. oktobra Konstitūcijas preambulā.

(59) Attiecībā uz diviem CNECOP locekļiem, kas piedāvāti kā kvalificēti speciālisti, no viņu dzīves un darba aprakstiem skaidri izriet, ka vienam no viņiem ir kompetence ostu jautājumos, bet otram – kompetence valsts īpašuma nodošanas jomā.

(60) Francijas iestādes arī norādīja, ka saskaņā ar 2008. gada 9. oktobra Dekrēta Nr. 2008-1032 ([16]) 6. pantu noteikumi par amatu nesavienojamību attiecas uz CNECOP locekļiem visā viņu pilnvaru laikā un piecus gadus pēc šo pilnvaru izbeigšanās (skatīt 36. apsvērumu).

(61) Komisija konstatē, ka minētie amatu nesavienojamības noteikumi šajā gadījumā sniedz papildu garantiju CNECOP locekļu neatkarībai.

(62) Pamatojoties uz šiem apsvērumiem un konkrētajiem šīs lietas apstākļiem, Komisija uzskata, ka pienākums veikt novērtējumu par aprīkojuma tirgus vērtību, ko īsteno neatkarīgu ekspertu grupa, un ka uz šā novērtējuma pamata CNECOP kvalificētie un neatkarīgie locekļi sniedz saistošu atzinumu, ļauj principā nodrošināt īpašumu nodošanu saskaņā ar tirgus nosacījumiem.

(63) Ja tiek stingri ievēroti 6. iedaļā "Pasākuma novērtējums" minētie nosacījumi un apstākļi, nav pamata uzskatīt, ka ostu iekraušanas, izkraušanas un pārkraušanas aprīkojuma nodošana, kas notiek kā pārdošana pēc savstarpējas vienošanās, varētu radīt ekonomiskas priekšrocības šo iekārtu pircējiem. Turpretī to nevarētu atzīt attiecībā uz iespējamiem individuāliem darījumiem, kuros nebūtu stingri ievēroti minētie nosacījumi.

7. **SECINĀJUMS**

(64) Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, Komisija

— pieņem zināšanai paziņojuma atsaukšanu attiecībā uz diviem atbalsta pasākumiem, kas paziņoti par nodokļu komponenti saistībā ar ostu reformu un norādīti šā lēmuma 2. apsvērumā;

— atzīst, ka aprīkojuma, rīku un iekārtu, ko izmanto iekraušanai, izkraušanai un pārkraušanai ostās, nodošanas procedūra, par kuru ir pieņemts arī Komisijas 2009. gada 8. aprīļa lēmums un kura minēta šā lēmuma 16.–25. apsvērumā, nav uzskatāma par valsts atbalstu LESD 107. panta 1. punkta nozīmē,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Pasākums, kas paredz ostu iekraušanas, izkraušanas un pārkraušanas aprīkojuma nodošanu privātiem uzņēmējiem un ko Francija plāno īstenot ostu reformas ietvaros saskaņā ar 2008. gada 4. jūlija Likumu Nr. 2008-660, nav uzskatāms par atbalstu Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punkta nozīmē.

Līdz ar to šo pasākumu ir atļauts īstenot.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Francijas Republikai.

Briselē, 2011. gada 29. jūnijā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja vietnieks
Joaquín ALMUNIA

([16]) 2008. gada 9. oktobra Dekrēts Nr. 2008-1032, ar ko īsteno 2008. gada 4. jūlija Likumu Nr. 2008-660 par ostu reformu un dažādiem noteikumiem ostu jautājumos.